

Єрмоленко О.А., к.е.н., доцент
Український державний університет залізничного транспорту,
Харків, Україна

РОЛЬ ФІНАНСОВОЇ АНАЛІТИКИ В СИСТЕМІ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВА

В сучасних умовах господарювання особливістю фінансового управління щодо постановки цілей і завдань, визначення та використання методів і засобів їх реалізації є те, що всі етапи процесу управління здійснюються саме в контурі фінансової моделі підприємства, яка зазвичай розробляється самостійно на основі стратегічного планування. Особливістю фінансового менеджменту в сучасних умовах виступає затребуваність всього різноманіття теоретичних і методичних підходів щодо управління фінансами підприємства. У процесі пошуку шляхів ефективного використання економічних ресурсів домінуюча роль належить саме фінансово-аналітичному аспекту.

Серед безлічі змістовних характеристик фінансової аналітики, актуальність і значимість яких зростає саме в умовах економічної нестабільності, особливої уваги заслуговують наступні, а саме: ситуація на фінансових ринках, аналіз фінансової діяльності підприємства і прогнозування наслідків прийнятих фінансових рішень. Даний функціонал дозволяє враховувати специфічний характер взаємодії елементів зовнішнього і внутрішнього фінансових середовищ підприємства, формувати пріоритети і цілі економічної політики, а також будувати систему фінансових показників, яка використовується менеджментом.

В цих умовах зростає інтерес до сучасних фінансових практик, тобто до фінансової діяльності підприємств реального сектора економіки і їх труднощі при практичній реалізації результатів теоретичних і наукових досліджень.

Саме передовий досвід вітчизняних підприємств може показати реальне використання інструментів і методів фінансового менеджменту. Освоєння кращого фінансового досвіду веде до зростання рівня професійних компетенцій в галузі

проведення аналітичних досліджень, їх змістовній інтерпретації, заснованій на взаємозв'язку основних функцій фінансового менеджменту.

У процесі цього фінансовий аналітик повинен розкрити фінансову логіку досліджуваного методичного підходу та розробити рекомендації щодо його застосуванню з урахуванням організаційно-економічних особливостей конкретного підприємства, в умовах часових та ресурсних обмежень.

Вдале вирішення поставлених завдань передбачає вивчення змісту моделі фінансового управління, на основі якої менеджмент підприємства зможе проводити аналітичні дослідження і приймати управлінські рішення. Це дозволяє узагальнити і розвинути фінансову практику відповідно до принципу варіативності фінансового менеджменту.

В даному контексті можна зазначити, що методи фінансового менеджменту розкривають зміст дій та ініціатив по досягненню підприємством цільової фінансової позиції на шляху розвитку, який характеризується стійким співвідношенням основних фінансово-економічних показників моделі фінансового менеджменту підприємства. Фінансовому моделюванню, в цих умовах, припадає направляюча і координуюча роль в процесі постановки цілей і розробки шляхів і способів їх досягнення. А цільовий підхід дозволяє виділити цілі управлінської діяльності для різних рівнів організаційної структури підприємства, як для консолідуючого центру, так і для окремих центрів фінансової відповідальності.

Це дозволяє сформувати стратегічний показник, в основі якого лежить, система взаємопов'язаних показників в розрізі різних бюджетів: руху грошових коштів; доходів і витрат; балансу. При цьому рівень деталізації даного показника визначаються масштабністю поставлених цілей і завдань, горизонтом планування, а також вмістом підсистеми інформаційного забезпечення управлінського процесу. Таким чином, управління фінансами підприємства здійснюється на базі фінансової моделі підприємства в єдиному контурі бюджетування, де бюджет розглядається як фінансовий план різно-строкові перспективи.

Фінансова модель дозволяє визначати цілі та ключові фактори їх досягнення, перетворювати цілі і завдання у фінансові плани і обрати методи і способи управлінського впливу.

На основі фінансової моделі підприємства будується модель прийняття рішень з пріоритетних напрямів фінансової діяльності. Основою для побудови такої системи управління фінансами можуть виступати результати теоретичних досліджень, які визначили: по-перше еволюцію теорії структури капіталу після теореми Модільяні-Міллера, в тому числі компромісні теорії (статичні і динамічні моделі), теорія ієрархії джерел фінансування, сигнальні моделі, агентська теорія, тощо [1,2]; по-друге еволюцію стратегічних фінансових показників, починаючи з рентабельності чистих активів (RONA) і акціонерного капіталу (ROE) і закінчуючи домінуванням цільових установок на зростання вартості компанії [3].

Менеджмент підприємства самостійно встановлює, на якому з етапів життєвого циклу і в яких видах економічної роботи планується використовувати результати наукових досліджень. Це пояснюється тим, що ряд компаній успішно завершив процес їх впровадження, а інші тільки роблять перші кроки в цьому напрямку. При побудові моделей прийняття рішень активно використовуються і вдосконалюються методи і способи фінансового управління, що дозволяє координувати різні напрямки фінансової діяльності відповідно до стратегічних цілей корпоративного менеджменту.

Література:

- 1 Modigliani F., Miller M. (1958). The Cost of Capital, Corporate Finance, and the Theory of Investment.. *American Economic Review*, Vol. 48, No. 4, pp. 261-297.
2. Modigliani F., Miller M. (1963). Corporate Income Taxes and the Cost of Capital: A Correction. *American Economic Review*, Vol. 53, No. 3, pp. 147-175.
- 3 Thompson M., Smith W.E., Mimick R. (2004) *Business Diagnostics™ 2005:: Evaluate and Grow Your Business*, Paperback, 319 p.